
ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ІВАНА-СВЯТОСЛАВА КОРОПЕЦЬКОГО (1921—2012)

12 листопада 2012 р. пішов з життя відомий західний дослідник української та світової економіки, іноземний член Національної академії наук України, професор, доктор економічних наук Іван-Святослав Коропецький.

Він народився 24 червня 1921 р. в селі Струпків на Станіславщині (нині — Коломийський район Івано-Франківської області) у сім'ї священика та вчительки. Протягом 1931—1939 рр. навчався в українській гімназії у Станіславі (нині — Івано-Франківськ). У роки Другої світової війни І.-С. Коропецький перебував у Німеччині. У 1946 р. вступив на економічний факультет університету в м. Ерланген (Німеччина), який закінчив у 1950 р.; навчався в Українському вільному університеті в Мюнхені, де здобув диплом доктора політичної економії.

У 1952 р. він емігрував до США. Працюючи, одночасно навчався у Вищій школі управління бізнесом Нью-Йоркського університету, яку закінчив у 1957 р. зі ступенем магістра. У 1962—1963 рр. обіймав посаду асистента професора у Нотр-Дамському університеті. Працював старшим економістом у адміністрації штату Нью-Йорк. У 1964 р. захистив дисертацію “The Economics of Investment in Ukrainian Industry, 1928—1937” і отримав диплом доктора економічних наук у Колумбійському університеті Нью-Йорку. Викладав економіку в ряді університетів, зокрема, протягом 1964—1992 рр. — у Темпльському університеті (штат Філадельфія). З кінця 1980-х років І.-С. Коропецький співпрацював з Інститутом економіки НАН України. У 1992—1996 рр. він очолював Міжнародну українську економічну асоціацію, у 1992 р. був обраний іноземним членом Національної академії наук України. Багато років тісно співпрацював з Гарвардським інститутом українських студій та Вільною українською академією наук у США; був членом Американської економічної асоціації, дійсним членом Наукового товариства ім. Шевченка в США. У 2008 р. І.-С. Коропецького було відзначено найвищою нагородою цього Товариства — медаллю імені Михайла Грушевського. Співпрацюючи з міжнародними науковими організаціями, вчений провів більш як 10 міжнародних наукових конференцій з проблем української економіки, брав активну участь у підготовці фундаментального видання — Енциклопедії українознавства.

Серед пріоритетів наукової діяльності І.-С. Коропецького — проблематика минулого і нинішнього української економіки, історія української економічної думки, методологія історико-економічних досліджень, зокрема економічної компаративістики. У своїх працях він наголошував, що актуальні питання економічної трансформації української економіки не можуть бути успішно вирішені без урахування минулого досвіду, в тому числі практики господарювання та управління економікою в радянський період. Чільне місце в науковому доробку вченого належить працям, присвяченим вивченню та науковому переосмисленню питань розміщення виробництва і продуктивності радянської економіки, чинників і типів економічного зростання, регіональної нерівності в розподілі ресурсів, темпах розвитку і рівні доходів населення, а також аналізу та вдосконаленню методики національних рахунків, дослідженню економічних дисбалансів і структурних змін, перспектив реструктуризації та ринкового реформування національної економіки.

З історико-економічних досліджень, які вчений проводив у широкому соціо-гуманітарному і геополітичному контексті, варто виокремити аналіз ранньоіндустріальної модернізації українського суспільства як економічного, демографічного, соціального і політичного феномену з урахуванням історико-культурних чинників; дослідження географічного розподілу капіталовкладень і наслідків регіональної та структурної політики держави в історичній ретроспективі; компаративний аналіз економічних реформ у постсоціалістичних країнах.

І.-С. Коропецький здійснив новаторські дослідження історії української економічної думки в контексті розвитку світової економічної науки. Зокрема, його наукові розвідки щодо видатних українських учених-економістів І. Вернадського, М. Бунге, К. Воблого, К. Гаттенбергера, В. Голубничого, М. Тугана-Барановського, О. Миклашевського, І. Янжула та інші піонерні публікації привернули увагу вітчизняних дослідників і стали на початку 1990-х років поштовхом до серйозного вивчення цієї проблематики в Україні. І.-С. Коропецький відкрив для широкого загалу низку оригінальних праць українських учених, запропонував авторські критерії виокремлення української економічної думки з російсько-імперської та радянської, окреслив науково обґрунтовані підходи до трактування внеску українських економістів у світову науку.

На особливе пошанування заслуговують значна творча праця І.-С. Коропецького та його організаторські зусилля щодо збирання фондів і направлення власних коштів на видання в 1995–1998 рр. англomовного наукового журналу “Ukrainian Economic Review”. Цей часопис, присвячений проблемам української економіки, надходив до різних бібліотек світу і був схвально сприйнятий міжнародною громадськістю. Такий успіх став можливим завдяки активній та постійній участі у творчому процесі українських учених-економістів М. Герасимчука, М. Долішнього і сподвижній співпраці С. Пирожкова, Б. Буркинського, А. Золотарьова.

І.-С. Коропецький є автором 7 книг і понад 100 статей з української економіки та історії економічної думки, він був редактором 5 наукових збірників і 2 економічних журналів. Серед основних його праць варто назвати такі: *Location Problems in Soviet Industry Before World War II: The Case of the Ukraine* (1965); *The Ukraine within the USSR. An Economic Balance Sheet* (1977); *Economics of Soviet Regions* (1981); *Selected Contributions of Ukrainian Scholars to Economics* (1984); *Development in the Shadow: Studies in Ukrainian Economics* (1990); *Ukrainian Economic History – Interpretive Essays* (1991); *The Ukrainian Economy: Achievements, Problems, Challenges* (1992); *Українські економісти XIX століття та західна наука* (1993); *Дещо про минуле, недавнє минуле та сучасне української економіки* (1995); *Економічні праці: Збірник вибраних статей* (1998); *Про Україну, економіку і про себе* (2003). Завдяки ним економічна україністика стала визнаною самостійною складовою вивчення економіки соціалістичних і постсоціалістичних країн на Заході.

Високий професіоналізм, широка ерудиція, відданість інтересам України, глибока людяність і вдячність були головними рисами його діяльності. Світла пам'ять про Івана-Святослава Коропецького – талановитого вченого, невтомного трудівника задля блага свого народу – надовго залишиться в нашій пам'яті.
